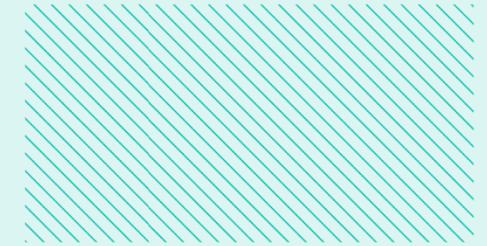
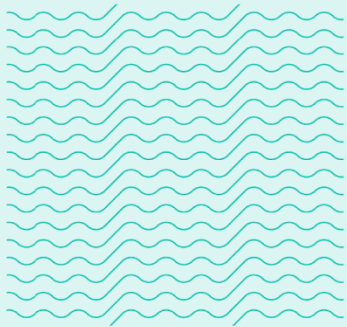

Samling for kontrollutvalg i Trøndelag - 28. oktober 2021

Forebygging av arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i offentlige kontrakter

Kommunene er viktige aktører når det kommer til forebygging av arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i offentlige kontrakter

Det offentlige kjøper inn varer og tjenester for store summer hvert år

Viktige virkemidler for å sikre at aktørene som får, eller allerede har, kontrakter med det offentlige er seriøse:

- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter
- Påseplikt (allmenngjort område)

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

- Gjelder når det offentlige, for eksempel en kommune, inngår tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter av en viss størrelse
- Pålegger kommunen ansvar knyttet til lønns- og arbeidsvilkår
 1. Før kontraktsinngåelsen
 2. I kontrakten
 3. I oppfølgingen av kontrakten
- Spesielt kontrollbiten oppleves som utfordrende av en del

Formålet

«Forskriften skal bidra til at ansatte i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider for offentlige oppdragsgivere, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler.»

Forskrift om lønns – og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

Offentlige oppdragsgivere
må stille krav til lønns- og
arbeidsvilkår i kontraktene
de inngår

Offentlige oppdragsgivere
må følge opp med
nødvendig kontroll av
lønns- og arbeidsvilkår

NB! Må informere om at
det vil bli stilt slike krav i
kontrakten! Kan tas inn i
kunnngjøring eller
konkurransesgrunnet.

Hvilke krav må inn i kontrakten?

- Kravet om at tariffavtale/allmenngjøring skal følges
- Krav om at leverandøren på forespørsel skal dokumentere dette
- Sanksjoner

Egenrapportering anbefales

Risikovurdering!

Hva er nødvendig kontroll?

Avhenger av risikoen for brudd (jf. risikovurdering)

Grunnlag for kontrollen: landsomfattende tariffavtale
eller allmenngjøringsforskrift

Risikovurdering!

Det er viktig at kommunen som oppdragsgiver prioriterer ressursene på oppfølging og kontroll av kontrakter der risikoen er størst.

- Bransje?
- Utenlandske arbeidstakere?
- Underleverandører?
- Innleide arbeidstakere? Bemanningsbyråer?
- Lave krav til formell utdanning?
- Tidligere erfaringer?

Hvor omfattende og hyppig må kontrollen med løpende kontrakter være?

- Liten risiko?
- Middels risiko?
- Høy risiko?

Vær oppmerksom på endringer i kontraktperioden!

- Flere/hyppige klager på kvaliteten på utført arbeid
- Hyppige skifter av personell eller kontaktperson
- Om arbeidet utføres til andre tidspunkter enn avtalt
- Firmaet endrer navn, men beholder organisasjonsnummer, eller omvendt
- Arbeidstilsynet gir virksomheten pålegg
- Medieoppmerksomhet om leverandørens forhold

Avgjørende utgangspunkt for kontroll:

- Kommunen må starte med å finne ut hvilke rettigheter arbeidstakerne har!
- Kommunen må innhente informasjon om de allmenngjøringsforskriftene eller landsomfattende tariffavtalene som leverandøren har lagt til grunn for å finne svaret på dette.

Hvilke dokumenter må innhentes for å gjøre kontroll?

- Arbeidsavtaler
- Lønns slipper
- Timeregistreringer
- Avtaler om kost og losji

Det er mulig å be om mer dokumentasjon.
(Feks. innsyn i leverandørens kontoutskrifter for å se at lønnen faktisk er overført til arbeidstakerne).
Du må da ta inn dette dokumentasjonskravet i kontraktsvilkåret.

Hvor langt skal kommunene gå?

- Ikke etterforske mulige lovbrudd. Hvis mistanke om lovbrudd, eller andre kritikkverdige forhold, bør du kontakte Arbeidstilsynet eller politiet.
- Selv om et forhold anmeldes, eller du varsler en av kontrolletatene, må du fortsatt vurdere om det foreligger brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår og vurdere sanksjoner.

Veileder til forskriften om lønns- og arbeidsvilkår

DFØ (Difi) har laget en praktisk veileder til forskriften (blant annet i samarbeid med Arbeidstilsynet og KS)

<https://anskaffelser.no/nb/verktoy/veiledere/veileder-om-lonns-og-arbeidsvilkar-i-offentlige-kontrakter-bokmal>

[Hjem](#) / [Verktøy](#) / Veileder om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter (bokmål)

Veileder om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter (bokmål)

Veilederen gir informasjon om forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og hvordan du går fram for å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår. Du finner også maler og verktøy som hjelper deg i dette arbeidet.

Kilde: DFØ

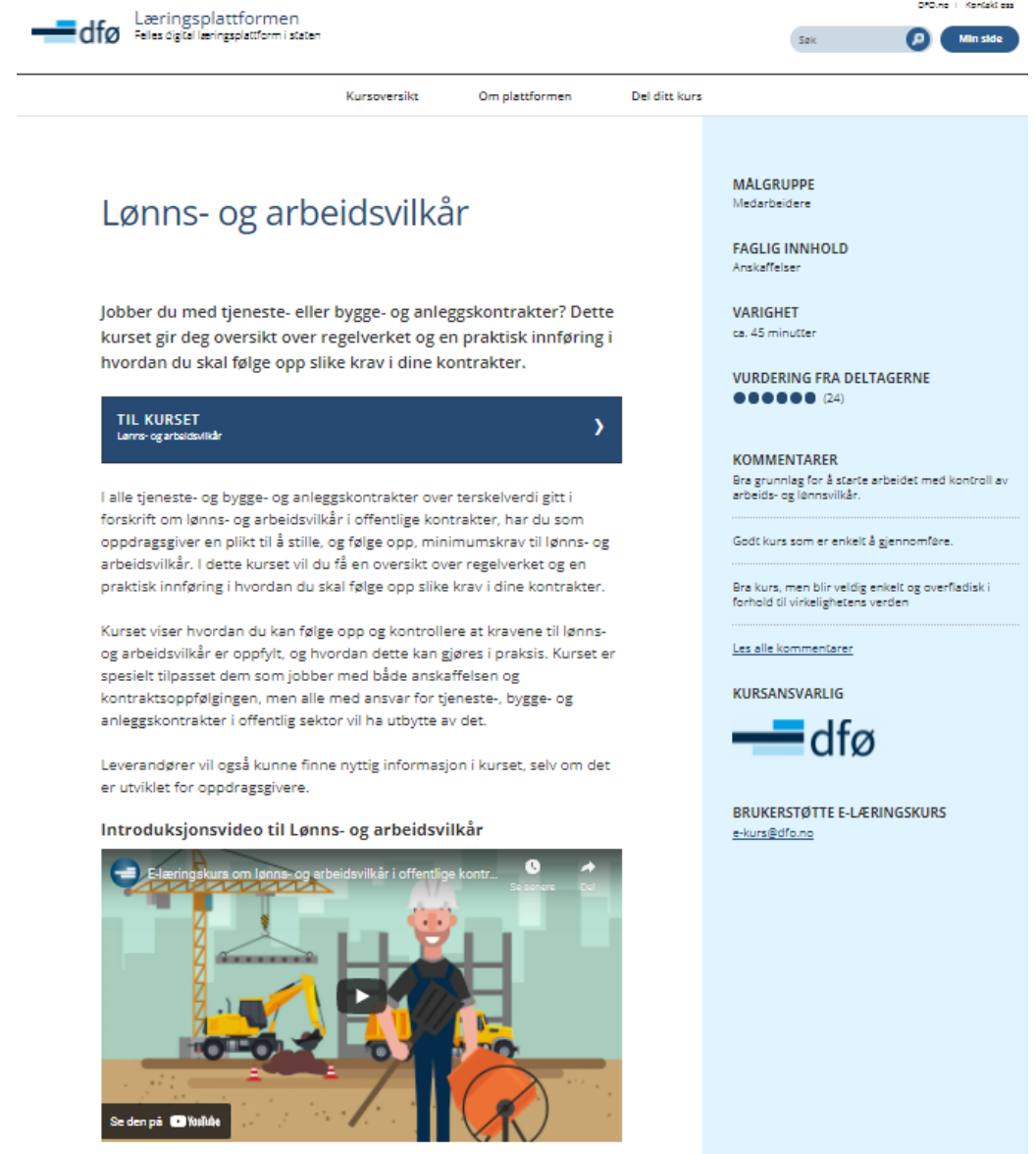

E-læring

DFØ har i samarbeid med Arbeidstilsynet laget praktisk e-læring. Blant annet kommunene er en viktig målgruppe.

<https://laeringsplattformen.difi.no/kurs/986252932/lonns-og-arbeidsvilkar>

..

The screenshot shows the DFØ learning platform interface. At the top, there is a navigation bar with the DFØ logo, the text 'Læringsplattformen Felles digital læringsplattform i staten', and user options like 'Søk', 'Min side', and 'Kontakt oss'. Below the navigation bar, there are tabs for 'Kursoversikt', 'Om plattformen', and 'Delt ditt kurs'. The main content area is titled 'Lønns- og arbeidsvilkår'. It includes a description: 'Jobber du med tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter? Dette kurset gir deg oversikt over regelverket og en praktisk innføring i hvordan du skal følge opp slike krav i dine kontrakter.' Below this is a dark blue button labeled 'TIL KURSET Lønns- og arbeidsvilkar' with a right-pointing arrow. The text continues: 'I alle tjeneste- og bygge- og anleggskontrakter over terskelverdi gitt i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, har du som oppdragsgiver en plikt til å stille, og følge opp, minimumskrav til lønns- og arbeidsvilkår. I dette kurset vil du få en oversikt over regelverket og en praktisk innføring i hvordan du skal følge opp slike krav i dine kontrakter.' Another paragraph states: 'Kurset viser hvordan du kan følge opp og kontrollere at kravene til lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt, og hvordan dette kan gjøres i praksis. Kurset er spesielt tilpasset dem som jobber med både anskaffelsen og kontraktsoppfølgingen, men alle med ansvar for tjeneste-, bygge- og anleggskontrakter i offentlig sektor vil ha utbytte av det.' A third paragraph mentions: 'Leverandører vil også kunne finne nyttig informasjon i kurset, selv om det er utviklet for oppdragsgivere.' Below the text is a video player titled 'Introduksjonsvideo til Lønns- og arbeidsvilkår' showing a cartoon character on a construction site. On the right side, there is a sidebar with the following sections: 'MÅLGRUPPE Medarbeidere', 'FAGLIG INNHOLD Anskaffelser', 'VARIGHET ca. 45 minutter', 'VURDERING FRA DELTAGERNE' (with a 5-star rating and '(24)'), 'KOMMENTARER' (with two comments: 'Godt kurs som er enkelt å gjennomføre.' and 'Bra kurs, men blir veldig enkelt og overflødig i forhold til virkelighetens verden.'), 'Les alle kommentarer', 'KURSANSVARLIG' (with the DFØ logo), and 'BRUKERSTØTTE E-LÆRINGSKURS e-kurs@dfo.no'.

